

Szerkesztőségi iroda:

R-Szombat, Losonezi-ut 24. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentelen levelek nem fo-
gadtnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
penz-, hirdetés-, nyilvánter-
és felzárkások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos pe ittor tér-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legezél-szerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Emlékeztetésül.

Lapunk egyik tudós munkatársa, négy évvel ez-
előtt, megemlékezve a magyar állam megalakításának
közelgő ezredik évfordulójáról, következőleg itt:

„A nemzet ma-holnap megtartandja ezredéves
ünnepét. E napon okvetlenül számott kell adnunk ha-
zafiságunkról. Mit tett a nemzet ezredéves multjának
lefolyása alatt? mit tesz a jelenkor a magyar nyelv-, a
haza- és hazafias szellem érdekében? hogy abból a
reménylét jövőnek haszna legyen?

E kérdések önkényt fognak bennünk feltámadni.

A nemzet nagy része — abban látná dicsőségét
a multnak, fényét a jelennek s zálogát a jövőnek, ha
az épületek, szobrok, melyek tervezetnek, a nagy
nemzeti ünnepen, készen állának. Tagadhatatlan:
szép, dicső lenne, ha ezek együtt hirdették a magyar
nép dicsőségét a multból, erejét a jelenben, s életké-
pességét a jövőbe egy újabb ezredévre.

Azonban kő és érez mulandó; az időnek vas foga
megörli, s a népnek, mely bizonyynyal élni fog to-
vább, nem hirdetheti örökké, hogy a nemzet, mely e
földön szabadságnak, egyenlőségnek, testvériségnek
oltárt épített, s azt védte haláláig, magyarul érzett
és beszélt.

Ércnél maradandóbb emléket csak oly intézke-
désekkel lehet építeni, melyek a magyar nyelv és ha-
zafias szellem terjesztésére alkalmasak, s a jövőt nem-
csak reményleni engedik, de biztosítják is.“

Kétségtelen, hogy a fenti sorokban az író előtt
egy nagy, kiterjedt társadalmi szövetségnek biztató
képe lebegett, egy nagy hálózaté, melynek minden
egyed szálát a magyar hazafiságnak egy-egy buzgó
apostola képezi, amaz általános közművelődési szövet-
kezeté, melynek egyik része volna a „Gömörmegyei
magyar közművelődési egyesület“ is.

Hála az égnek, e szövetkezet megalkotásán buz-
gón fáradoznak azok, kik a jövőbe látva, előbb szivek-
ből, és csak azután akarnak érezből s kőből építeni,

Ahoz, hogy a nemesebb czélok utáni törekvés
vágya mély gyökeret verjen a nép alsó rétegében is,
első helyen a közművelődés terjesztésére van szükség.
Es ez nem hiu szenvedése a nép jobb sorsa iránti
érdeklődésnek! Mert a kik a nép érzelmeinek, hajla-
mainak nemesítésére, ismereteinek gyarapítására töre-
kednek, azok nem a féltudósok, nem a sorsukkal elé-
gedetlenek számát, hanem azokét ohajják szaporítani,
a kik életezeljüket, emberi és hazafiúi kötelességeiket
ismerik és teljesíteni készek.

Mert téves felfogás az, hogy a népnek, mely kéz-
müiparral, a föld turkálásával keresi kenyerét, nem
szükséges többet tudnia, mint a mennyi eszközeinek
forgatásához épen elég! Van elég szomorító példa
előttünk a multból s van a jelenben is arra, hogy az
a nép, melynek látköre csak a saját küszöbéig ér
csupán, gonosz czélokra szolgálhat eszközül; — ellenben
ott, hol az emberek hivatásukat, jogaikat és köteles-
ségeiket ismerik, ott a gonosz szenvedélyek által sug-
galt esábitás követőkre nem talál.

Es nekünk igen nagy szükségünk van arra, hogy
e föld mindenik gyermeke tisztában legyen jogaival
és kötelességeivel. Tudnia kell, hogy e nemzetnek
tagja, s mint ilyen követelheti, hogy számára bizto-
sítva legyen szorgalma gyümölcseinek értékesíthetése;
követelheti, hogy egyéni szabadsága — a törvények kor-
látain belül — mindenki által tiszteletben tartassék, —
hogy közterhei elviselhetők legyenek, peres ügyeiben
az igazságszolgáltatás részére gyors és olcsó legyen; —
de viszont kötelessége, hogy azon nemzethez, azon
államhoz, mely felette így örökös, szívének utolsó
csep véreig hű és ragaszkodó legyen még akkor is,
ha érette szükségét szenvednie kellene.

Ez a főczél, mely a hazai közművelődési egyle-
teket életre hívta, s mert e czél egyik eszköze a tö-
lünk idegen ajkuak közt magyar nyelvünk, szükség-
képen ennek terjesztése, — de nem erőszakolása — a
legközelebbi feladat.

Erre törekszenek Erdélyben, a felvidéken, a bá-
nátban, ezt akarja a „Gömörmegyei magyar közmű-
velődési egyesület“ is.

De hogy e czél biztosan s mielőbb elérhető le-
gyen, ahhoz a társadalom minden jórávaló tagjának
legalább anyagi támogatására van szükség azért, mivel
az anyagi áldozatot csak akkor bírjuk el, ha mind-
nyáján, együtt s egyet érezve tömörülünk.

Mert miről van szó? Megfelel erre az idézett
sorok írója e szavakkal: „Magyarországnak, mint
ilyennek létele csak akkor lesz biztosítva, ha már
minden itt született értelmes lakója magyarul érez
és beszél.“

Hazánk szebb jövőjének biztosítása függ tehát
attól, hogy a közművelődési egyesületek minő sikerrel
oldhatják meg feladatukat.

Az erdélyi közművelődési egyesületet biztos ala-
pokra fektette ottani véreink ezreinek lángoló szere-
tete. Alig egy év alatt egy negyed millió forint lett
összegyűjtve, hogy ovodák, elemi- és polgári iskolák
állittassanak az ország azon részeiben, hol a nem ma-
gyar ajku lakosság képtelen a gyermeket hazafias
szellemben nevelni.

Nekünk is így kellene működésünket megkez-
deni, még pedig mielőbb, mert a jelek sietésre intenek.

De — fájdalom — a „Gömörmegyei közműve-
lődési egyesület“ még most alig tehet valamit. Pedig
az intézők jóakarátán, buzgalmán nem mulik.

Az eddig aláírt alig hatodfél ezer forint, mely-
nek még egy ötöd része sem lett eddig befizetve, el-
tűnőleg csekély összeg ahhoz, hogy vele már most

T Á R C Z A.

Őszi alkony . . .

Őszi alkony. borult idő,
Csipős szellő, langyos eső
Ölelik a kerek határt,
Merre csak két szemem ellát.

Itt ülök az ablak előtt,
Nézem a bús őszi időt; —
Fűnek, fának hervadását,
Szürke felleg könyhullását.

Mint a tört szív, oly kietlen,
Olyan pusztá, fagyos minden;
A felhőnek sincsen árnya —
Beolvadt az esthomályba.

Nem nézem én ezt az időt,
Ezt a sötét, siró felhőt,
Fűnek, fának hervadását,
Panaszoló szél sohajtását . . .

Nézek, merre szívem vágya:
Messze, messze, más határra! . . .
Más határra, messze tájra,
A hol a szív sohse fájna! . . .

Jaj, de mennék! messze, messze . . .
Hol nap többé — sohse kelne!
Hol ne látnék, se ne hallnék,
Csak örökké — álmodoznék! . . .

Elza.

N a kisasszony és én.

— Őszi tárcza. —

Merem állítani, hogy Patakon talán egyetlenegy diák szo-
bában sem találhatik — az enyémen kívül — egy oly divatos,
kényelmes butor, mint a milyen a divány. Hogy nálam van,
az sem az én érdemem, hanem azé az egyleté, melynek je-
lenleg egyik szolgálatkész (mert muszáj) hivatalnok vagyok.
Hogy azonban valaki azt ne gondolja, miszerint ezzel
dicskedni akarok, sietek megjegyezni, hogy az én hivatalos-

kodásom csupán az azért került ebbe a cikkbe, mert a di-
ványnak szerény diákhajlékomban létezését csak ily módon vé-
lem kimagyarázhatónak. A diványra pedig ezuttal rendkívül
nagy szükségem van, miután ennek esetleges hiányában, nem
tudnék most ebéd után hol végignyújtózni s elmékedni a földi
lét mulandóságára, avagy az európai constellatiók felett. A gon-
dolkozásnak hullámzó folyása meg-meglöbenti eszem csónak-
ját, mind mélyebben merülök a gondolatok habjaiba, úgy tet-
szik, mintha elhagynám e földet, s messze-messze repülve lek-
em előtt phantastikus alakok tűnedeznének föl, — a midőn
megnyílik az ajtó, s nagy meglepetésemre egy hölgy lép
szobámba. Arcán az elvirult szépség észrevehető jelei mutat-
koznak, — de egyébként nagyon szánalmat gerjesztő állapot-
ban van. Haja szétszórtva leng, utánna akáresak a ködfátyol az
őszi légben; rongyos ruhái ezafatokban lógnak le róla, akáresak
a hervadt lombok a fákról; pikáns szemek előtt gyöngén van
fedezve az alabástrom nyak és hófehér mell, mint a díszétől
megfosztott kopár mező; pizsi lábaeszkáiról lerongyolott a ezi-
pellő, s most pusztán, meztelenül vannak odadobva a kandí
és sértő tekintetek martalékául.

Olyan ismerősnek tűnik fel előttem ez a leány! Mintha
már egyszer valamikor láttam volna!

Sietek a lehető legnagyobb udvariassággal helylyel kínálni
meg, s egyszersmind kockáztatom ezt a kérdést:

— Miben lehetek a kisasszony szolgálatára?

Hölgyem felkaczag.

— Oh maga kis bohó! hát nem ismer?

— Megvallom — hebegém kissé zavartan, az ismeretség-
től — én . . . igazán . . . nem emlékszem.

— Nem!? — mondja gunyosan, mialatt halovány orcái
kigyulnak — ön igazán nem ismer? Lám, lám soh'sem hittem
volna, hogy ilyenek a férfiak: — míg a nő, arcán a szépség
zománczával, szemében az ifjuság sugarával divatos bábnak öl-
tözve áll előttem: addig odaborulnak a lábaihoz s őrzöngve csó-
kolják ruháinak fodrait s imádják, mint egy szentet, —
aztán — folytatja sohajtva — ha elvirulnak az arez rózsái, el-
rongyollik az annyiszor esőkolt ruha, — akkor már arra a kér-
désre: ön nem ismer? rendezen az a felelet: „bocsásson meg,
de . . . de nem emlékszem.“ Így van ez uram. Ön egyike volt
azoknak, kik csak négy hónappal ezelőtt is imádtak engem . . .

— De kérem . . .

— Ne mondjon ellent . . . imádtott, egekig magasztalt
s rajongva beszélé, hogy még a madarak is rólam dalolnak,
— s most idejövök és kész ajtót mutatni.

— Engedelmet nagysád, hanem hát ki kell mondanom,
hogy kegyed nem az, a ki ezelőtt négy hónappal volt, hogy
most kevésbé rajongok érte, megfajthati magának. Ilyen alak-
ban — s végig nézek rajta — még csak a tisztességes
névre sem tarthat számot.

— Mind így gondolkoznak felőlem az emberek, pedig ha
tudnák, — ha tudná ön, — ha látná bensőmet; — égkek
szemei lassanként megtelnek könnyekkel, — akkor . . . nem
tép . . . né ön össze gondatlan szava . . . ival a szívemet . . .

Ah azok a gyöngyecskek úgy tudnak hódítani! Alább
eresztem hangomat.

— De ugyan mondja meg hát édesem, mit akar velem?
En nagyon szegény vagyok, akáresak a templom egere, de
azért — sugom fülebe — áldozok valamit, hogy ruhát sze-
rezzen.

— Hahaha! — ugrik fel bódultan a hölgy — mindenütt
ezt mondták. Talán iven ismét a régi kedves lennék? Felke-
restem már kilenczvenkilencz imádomát, ön a századik, —
mind ezzel akar elutasítani, lerázni a nyakáról. De én nem
akarok tovább kóborolni, kifogytam a hajlékból. . . . én —
közelebb jön hozzám, vállamra hajtja szeliden fejét, s harmat-
kezővel átfonja nyakamat. — én — lihegi — itt maradok önnél.

— Nálam? — kiáltom, s kétségbeesve nézek reá.

Ah milyen szép így ez a hölgy!

Sápadt arcához oly jól illik a szokatlan pirosság

szelid szemeiből oly szívhez szólón beszél a néma bánat.

Térde ereszkedem előtte, — ajkaim érintik a rongyos
ruhaszegélyt s elfulva rebegem:

— Vétkeztem . . . bocsásson meg!

Hölgyem pajkosan fenyeget s csintalan mosolylyal szól:
— Ugy-e hogy hazudtál? még sem vagy apostota. Most
már azért sem maradok itt, megyek, hogy megnyerjem a
többi imádomát.

Es elmegy . . . azaz hogy én ébredek fel és álmos sze-
mekkel bámulva nézek az üres levegőbe.

Beh kár, hogy csak álmodtam!

Hanem azért ébren is állók a szavamnak, s kimenne a
lombjavesztett fák közé, a letarolt mezőkre, merengő lelkem jól
eső gyönyörrel öleli magához az őszi természetet.

Mert hát az a tündér, a ki engem álomban felkeresett
senki más nem volt, mint Natura kisasszony őszi
köntösében.

Szabó József.

erélyes intézkedések tehetők volnának. Egy megfelelő alap létesítéséhez, megyénk 170,000 lakói közül legalább is háromszor, négyszer annyi tagnak kellene a kifizetőt cél érdekében egyesülnie, mint amennyien eddig jelentkeztek.

Hogy a mi egyesületünk tagjainak száma — ha bár tekintélyes is — a méltó várakozásnak még mindig meg nem felelő, azt kénytelenek vagyunk azon körülménynek tulajdonítani, hogy főuraink, nagybirtokosaink, erkölcsi testületeink, a városok, a községek — aránylag igen esekély kivétellel — még nem vettek észrevehető tudomást az ezen irányban megindult mozgalomról, sőt azok közül is, kikhez aláírás iverkaldetett már több mint egy évvel ezelőtt, még maig sem igazolták az ügyszeretetőkhöz helyezett bizodalmat.

E lanyhaságot nagyobb buzgalomnak kellene felváltaniok, s e részben a tehetősebbek nemes példája lenne a legalkalmasabb mód arra, hogy mindenki meghozza erejéhez mért áldozatát.

S erre most épen jó alkalom van.

A megyebizottság holnap tartja közgyűlését. — Tárgysorozata közt ott látjuk Pócsa város jelentését, mely szerint a megyei „közművelődési egyesület“ a lapító tagjai sorába lép. Ha ezen elhatározását a nemes városnak megyénk bizottsági közgyűlése nemesak méltányló tudomásul venné, de maga is példát mutatna arra nézve, mint kell az annyiszor fennhangoztatott hazafiságnak tiszteletre s követésre méltó kifejezést adni tettekben is, bizonyosnak tartjuk, miszerint ezen egyesület már a közel jövőben szintén megoldja feladatát.

S ha ez eszmét, — mint oly sok törvényhatóság hason esetben — magáévé téve tekintélyének súlyával ad nyomatékot a közművelődés terjesztésére törekvők igyekezetének; ugy aligha marad megyénk erkölcsi testületeinek nagyobb része még tovább is tétlenül.

Ezeket most elmondani kötelességünknek tartottuk — — — emlékezetül. V.

Levelezések.

Budapest, 1885. okt. 8.

Berontok a minap egy redactor ösmerősömhöz helmi kritikai elmefuttatással az oldalsebemben. Ott ült szegény szerkesztő íróasztalánál, előtte, mögötte, körötte papiros gamma. Karosszéke ugy emelkedett ki a padmalyt ellepő papiros tengerből, akár az Ararat hegye a vízözönből (én ugyan se vízözönt, sem Araratot világeletemben nem láttam). Örvendő mosolylyal fordult felém, amint beléptem. Ezer esztendeje nem láttalak esém, mi hirt hozas a nagyvilágból? Kérdé vádiban, verejtekcs üstökét törölgetve keszkenőjével. En néhány üdvözlő szó után felöltöm mélységes zsebében iratom után kezdtem kotorászni, minek láttára egyszerre megesappant jó kedve. Keserű rezignációval vakarta meg tarkóját, azután tragikus mellhangon megszólalt: Hát te is fiam Brutus? — „Nem érlek“ felelém. — Nem-e? . . . Hát te benned is ugy meg kell esalatkoznom, mint többi barátaimban? Nem elég az a milliion sülőd poeta, még te is ráim mászol, mint tegnap Sándor és Miska, kiket pedig barátimnak hittem. Ne nézz reám oly kérdőleg. Kívülről tudom, mit tartalmaz írományod, akár előre elmondom, körülbelül hogy kezdődik. Ilyesformán ni: „Hull az eső, az idő beh szomorú — szivem hervad, mint a tépett koszoru.“ Vagy: „Sárga haraszt zörög lábam alatt — ez az élet keserű egy falat.“ Avagy: „Zivatar lesz, veres az ég alja — szivemet a bánat körülnyalja.“ Vagy pedig: „Hull az eső nagy cseppekben, akár egy pogácsa — kebelemben szüntelen döng a bu kalapácsa!“ Vagy így . . .

De kérlek, kiméld tudódot! Vess előbb egy pillantást az iratba és meglátod, hogy semmi ilyes nincs benne! Bele tekintett és homloka derengeni kezdett. „Boesáss meg babám, de annyi fájdalom csalódáson kellett mostanóan átessenem, hogy setét gyanun könnyen megérthető. De hogy is ne? mikor a sülőd poeták sáskahadán kívül még barátim is (most már csak voltak) megrohantak — őszi versekkel! Majd megfúlok már a sok hangulatteljes strófába, mert szerkesztői lelkismeretem parancsolja, hogy végig böltözsem valamennyit. Barátom, egy idő óta oly érzéssel ülök le mindig karszékembe, minővel csak Dózsa György telepedhetett izzó trónusára. Se éjjelem, se nappalom e zöngeményektől, melyek szinte kosárszámra érkeznek az ország minden tájáról. Aláírva Dallffy, Bogunilok, Szellő, Adorján és Harmath. Idikó rénszaga seregétől! Ez az ősz a legveszedelmesebb szaka az esztendőnek. A tavasz nyomába se hághat, a nyár és tél kismiska hozzá képest. A legviszárabb, legkietlenebb fantáziát is esodásan megtermékenyíti egy aféle „szomorú őszi eső.“ Hidd el esontig áztam már attól a tengernyi „csendes őszi permetegtől,“ kedélyemre nehezedett az a tenger sok „méla borulat,“ minden zöreire azt hiszem, hogy „bus szél zörrent a bokrot,“ éjszaka meg fekete esókák vavakolnak fülemben . . . Irtózatos élet ez! Ha majd időt szakithatsz magadnak, leirhatod kinsenvedéseimet akár a saját lapom számára ilyen ezim alatt „Egy szerkesztő mártírósága.“ Leírnám magam is, de — tönkre vagyok silányítva!“ — Megígértem neki és elsiettem, egyedül hagyva őt a busongó versruinák közepette . . .

De nemesak a süheder költők, hanem a katona-ujoncok hónapja is ez. Ugy szeretem elnézegetni azokat a rekruta csapatokat, amint egy száll frajter vezérlete alatt nekiindulnak a sárgára meszelt kaszárnyáinak. Piros képű, dali falusi legények gyócsungbe, gatyába, batyu a vállukon, süvegükön három színű rózsza, ajakukon a babájuk esőjka. Azzal a nemzeti szín pántlikával, virító kokárdával pörge kalapjukon, azzal a lajbijokra tűzött kései rózsaszállal, mint ha a nádviskós falu, a kalász-hullámos róna üde költészetéből hoztak volna magukkal egy darabot a főváros szürke prózájába . . .

E népies jelenet a népsziművek hősnőjét, Blahénét juttatta eszembe, ki e hó első estéjén röppent vissza régi puha

peyhos fészkebe. Török Zsófi adta ezuttal először és nem hiába a piros bugyellarisban lépett föl, de olyan piros jökedvvel is játszott, minővel már régen nem. Persze volt reugeteg tüntetés, kihívás, eljen zaj, taps, koszoru! . . .

Wales hercege, az angol trónörökös itt időz fővárosunkban, mint Károlyi Alajos gróf vendége és a nemzeti kaszinó ünnepeltje. Érdeklél szemlelte meg kiállításunkat, kivált lókiállításunkat — lévén ő nemesak Európa legelső gavalérja, de szenvedélyes sportember is. Magyar paripánk nagyon megnyerték tetszését, nemkülönben, sőt még jobban a — magyar nők! Boesánat ez udvariátlan egymásutánért, de a magyar nyers közmondás tanított erre, mely szól illetéknépen: „Ne higgy a világos felhőnek, a görhész lónak és a mosolygós aszszonyuak!“ Ugy bizony!

Fővárosi levelező.

A közönség köréből.*)

T. Szerkesztő ur! A helybeli egyesült protestans főgymnasium római kath. vallásu növendékei vallásoktatásban csak ugy részesülhetnek, ha a rendes tandíjon kívül, a hitoktatónak fejéenkint 10, mond tiz forintot fizetnek. E külön megterheltetés egy államilag segélyezett nyilvános tanintézetben, hol a vallástan ép oly kötelezett tantárgy, mint a többi — nem látszik indokoltnak, de ha indokolt lehetne is, egy kissé magasabb összegben van megállapítva, hogy sem a többi tudományok tanításért-követelt s fizetett, — összesen 18 frt tandíjjal arányban állana. — E tandíj beszedésének módja is egészen különös, mert abból áll, hogy a növendék, ki ezt le nem fizeti, a tanórától egyszerűen elutasittatik. Ez a rendszer a hitoktatótól bizony nem vehető rosz néven, mintán a tandíj beszedéséről neki kell gondoskodni, hanem annál viszásabb hatása van a növendékre, de leginkább a szegény szülére, ki midőn a rendes díjat a gymnasiumi igazgató kezébe lefizette, méltán hívé, hogy e czímen több kiadása ugyanezen iskolai évben nem lesz. De ugy vélem, hogy a kényszer eszköz ilyen alkalmazása tán nem is egészen illó a hitoktatóhoz, annál kevésbé pedig, mert a többi tanárok, még a rendkívüli tantárgyak előadói — sincesenek ilyenne kényszerítve, — s valóban nem forog fen elfogadható ok arra nézve, hogy épen csak a katolikus hittanító törjön ilyen megkülönböztetést.

Ha a multban is ilyen eljárás követetett, azon nem esodálkozom, de ugy vélem, hogy ma már tarthatatlan, de valószínű, miszerint e viszony megfelelő rendezése talán csak feledekenységen mult.

Azert kérem e szerény sorok nyilvánossá tételét, hogy akár a magas kormány, esetleg valamelyik hivatalott közeg által, akár a gymnasium illetékes hatósága mentse meg egyrészt a katolikus szülőket az aránytalan megterheltetéstől, másrészt a hitoktatót azon lealzó kényszertől, hogy kiérdemelt díját, mint valami káposzta-pásztor, esetről-esetre maga szedje be, holott az felére mérsékelhető, s a többi tandíjjakkal egyszerre lefizetethető volna. — Rimaszombat, 1885. okt. 10.

Egy érdekelt.

Hírek és vegyesek.

A király neve napja alkalmából a helybeli róm. kath. templomban e hó 4-én megtartott hálaadó isteni tiszteleten (Te Deum) mint mindig, ugy most is a szokott díszben jelentek a meg hivatalnokai testületek, — a törvényszék, a közigazgatás, a pénzügyi tisztviselők, a katonai tisztikar és legénység nagy része. — Ezuttal — vasárnap lévén — a közönség köréből is sokan vettek részt e hivatalos ünnepélyen.

Eljegyzés. Knöpfler Károly fakeszkeredő, kokovai lakos és ottani bíró, jegyet váltoit Jurisics Miklós kisasszonnyal Budapesten.

Az aradi gyász ez évi évfordulóján, október 6. napján országsszerte a szokásos kegyelettel emlékeztek meg a szabadság vertanúiról. Mi nálunk nem történt semmi. A mi hazafiságunk az eféle elavult érzelmekkel már bizony keveset törődik.

A megyei főorvos választása, ha nem esalnak a jelek, nagy érdeklődés között fog megtörtenni. Mindkét jelölt pártja erősen bizik a győzelemben, de bizonyosnak aligha tartja, mert a rábeszélési munkálatoknak még most is szükségét látják. A küzdelem bizonyára megtermi gyümölcsét, mert egyik oldalon egy országosan ismert nevű, a másikon nagy népszerűséggel bíró, s mindkettőn olyan szakferfi áll, kinek személyében csak a közügy érdeke nyernének.

Uj magyar grófi családok. A folyó hó 7. napján megjelent hivatalos lapban közölt királyi kézirat szerint ő felsége néhai Majláth György országbíró utódainak s Jankovich László Somogy megye köztiszteletben álló főispánjának a magyar grófi méltóságot s az örökös főrendiházi tagság jogát adományozta.

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület tagjainak száma újabtan jelentékenyen. 900-ra szaporodott, — ambar az augusztus hóban szétküldött gyűjtő iverk alig 1/5 részben érkeztek vissza, bár a beküldési határidő e hó elején telt le. Ha a gyűjtők némi buzgalmat tanúsítani hajlandók, valószínű, miszerint a fenti szám megkészszeredoven e hazafias czélú egyesület rövid idő után megkezdheti áldásos működését. Remeljük, hogy a tagok névsorat, ha nem is egyszerre, időnkint közölni alkalmunk leend, mit azert is ohajtunk, hogy a közönség ismerje mindazokat, kik a hazafias czél érdekében nem esakbeszedélni, de tenni és áldozni is tudnak tehetségük szerint.

A gömörmezei tanfelügyelő urnak. A lefolyt szüniő alatt Poprádrol Dobsinára utaztunk s utközben megállottunk Verner tót községben. Időtöltésből ellátogattunk az iskola felé, de a tanító nem találtuk otthon, mit felette sajnáltunk, mert szivesen ismerkedtünk volna meg oly kártársal, ki a nyert értesülések szerint egész odaadással működik a magyarosítás érdekében. S hogy a hir való, arról személyesen is meggyőződhetünk, mert nem egy gyermek magyar választ adott kérdésünkre, sőt hallottuk őket magyar dalokat is énekelni, — igaz azon ezébből, hogy koldukásuk eredményesebb legyen. Egy kis leánykától azt kérdeztük, tud-e magyarul? mire egész bátran azt felelte: magyar vagyok, de tudom tótrol is. Ajánljuk a kis község derek tanítóját, a kir. tanfelügyelő ur szives figyelmébe. (P. F.)

A helybeli „Rózsza“ épület átalakítási munkálatai — mint arról helyi tudósítónk által értesülünk — gyorsan haladnak előre, ugy, hogy a kasziái, s a temető- és belső-rózsza

*) E rovat alatt a közérdeklő felszólalásokat díjtanul közöljük, de felelősséggel a beküldő tartozik. Szerk.

uteza sarkára eső — helyiségek már e hó 20. napján rendelkezésüknek átadhatók lesznek. A vállalkozó lelkismeretesen törekszik arra, hogy a súlyos áldozat árán, legalább a tisztaság, külső csin, s lehető kényelem tekintetében legyen e szálloda a várakozásnak megfelelő. — A kaszinó helyiségeirek újabb megnyitása, valószínűleg, némi ünnepélyességekkel lesz összekötte, dalárdánk közreműködése mellett.

A losonczy gőzmalom, melynek igazgatója ez év tavaszán öngyilkossá lett, a Deutsch Ignác és fia czég megvásárolta 260 ezer forintért.

Uj fajta cigánykodás. „Szab. Rimaszombat városi I. számú hordárja Bari Antal (Szikra, a nagyobb) folyó év október hó 12-én délután 4 órakor a róm. kath. templomban esküszik örök hűséget kedves élete párjának, mely ünnepélyesség alkalmából, tiszteletteljes meghívása mellett, alázattal kéri kegyes pártfogását.“ Így van ez nyomtatva, finom papiaron aranyos betűkkel. — Aztán mondja valaki, hogy nem halad a világ!

Talált gyermek holttest. Feleden e hó 5-én a cigányok, Czibur földbirtokos urnál a félreeső helyet tisztítván, egy leányka holt testére akadtak. A gyuan a szolgálóra esett, a ki vallatás alá vétetvén, tettét beismerte. A gyermeket a tisztítás előtti napon szülte, s rögön el is dobta. A gonosz anya kórházba ápoltatik, s csak felgyógyulása után fog borzasztó tetteről a büntető bíróság előtt számolni.

Az országos tárlattal kapcsolatos legfelsőbb kitüntetések egy részét mostanában tette közzé a hivatalos lap azon 40 iparos, 15 állami, 10 vasuti hivatalnok, 7 kereskedő, 5 gazda, 5 vegyész, 2 orvos, 1 művész, 15 horvát kiállító neveivel együtt, kik a rendezelekek örülnek.

Két millióal több látogatója volt eddig a kiállításnak, s az őszi idény alatt szinten nepesek lesznek helyiségei, mert amint a napilapok közlik, az ország több vidékén, jelesül a kunságból s a felvidékről (fajdalom, hogy nem a miénkrol) készülnek nagyobb tömegek a megtekintésre. Karczag, Kisújzállás, Madarásról, Kunhegyesrol 700-an, Nagy-Kanisza, Kaposvár, Balassa-Gyarmatról szintén nagyszámú földműves és iparos siet a fővárosba, hogy tapasztalatait a kiállított tárgyak szemlélete közben gyarapítsa.

Véres párbajról írnak a lapok ismét, mely a fővároshoz közel, a czinkotai erdőben Mihalovits Miklós honvédhadnagy s Hellner Kálmán tartalékos huszárhadnagy közt folyt le e hó 3-án, még pedig a sértettnek az előbbinek halálosan történt megsérülésével. — A párbaj oka tetleges sértés, melylyel minden — eddig ki nem derithetett — ok nélkül illette Hellner ellenfelét. — Mihalovits Miklós most élet s halál között lebeg, bár felépülése kizárva ninesen. Hellner, ki a hatóságnál önként jelentkezett, vizsgálati fogságban ül, mert állandó tartózkodási helyét — állítólag — megjelölni nem tudta.

Bankjegyhamisítók fogott el a mult heten Kassán az ottani rendőrség. Kviszt József és Ferdinand személyében kikat épen munkában talált. Az elfogatás Oroszország megkeresése folytán történt, mert az ő rubeleit szaporították.

Háromszáz vádlott. A caltagironei (sziciliani) kivételes törvényszék olyan pört tárgyal két hónap óta, mely igazán páratlan a büntettek krónikájában. Háromszáz ember áll a bíróság előtt gyilkosságok rablások és tömérdek tolvajlás miatt. Hogy e pört letárgyalhassák egy templomot kellett átalakítani, tárgyaló teremmel. A helyőrséget megerősítettek egy zászlóaljjal s száz rendőrrel őriztetik a vádlottakat. Nyolczvan tanu vár kihallgatásra. A vádlottakat 35 ügyvéd védi s az esküdteknek 7465 kérdésre kell válaszolniok, a mire legalább egy hét kell. A törvényszeki elnök külön helyiséget rendezett be az esküdtek számára, kik ott étkeznek és alusznak már két hónap óta. (E-s.)

„A lohinai fü.“ Az „Egyetemes Regénytar“ czimű vádlatból, melyet a Singer és Wolfner czég indított meg, vetjük a harmadik kötetet, mely Mikszáth Kálmánnak „A lohinai fü“ czimű új elbeszélését tartalmazza. A magyar olvasó közönség sokkal jobban ismeri és kedveli a jeles író, semhogy külön ki kellene emelnünk, hogy irodalmunk ismét szikrazó humorral irt. elejétől végig érdekes, zamatos művel gyarapodott. Meg kell azonban említenünk a mű megjelenési módját, mely szerencsés újítást képez könyvpiacunkon. A nevezett vállalat ugyanis 10 ivre terjedő köteteket közöl, melyek esinon bekötve ötven krjával árultatnak és ezen ár mellett a vállalat kiadványai oly példányszámokban kerülnek a közönség közé, melyek nálunk nem közönségesek. Így pl. Mikszáth elbeszélése néhány nap alatt több mint háromezer példányban kelt el. A vállalat ilyformán a magyar írók műveinek az ediginél jóval jelentékenyebb olvasókört fog hódítani és fordított regényeivel a hazai könyvpiacról le fogja szorítani a hasonnemű német vállalatokat, melyek ott nagy elterjedésnek örvendek. Az „Egyetemes Regénytar“ új kötetét Mikszáth elbeszélésén kívül Welten Oszkárnak egy vig novelláját tartalmazza.

A Méhner Vilmos könyvkiadónál megjelenő „Képes családi lapok“ 2. száma a következő tartalommal jelent meg: Az utolsó rev. (Elbeszélés vége.) Tolnai Lajostól. — Kankalin. (Miezkévész Adam költeménye.) Luby Sándortól. — A mezes hetek után. (Kiállítási tárcza.) Madarassy Lászlótól. — Háromszor menyasszony. (Elbeszélés.) Mészáros Istvántól. — A bolgárok földje. (Tárcza.) — A boszkány. (Theuriet André regénye.) — Képmagyarázat. — Mindenféle. Képeink: A halottas karaván. — A bojár menyegzője. — A hazai harez. — Tirnova. — A Duna a bulgár partról. — A Kazanliki rózsaszüret. Melléklet: „A szobor titka.“ (Regény, Tabori Róbertől.) 17—32 oldal. Boríték: Heti napár. — Király-séta. — Számrejtvény. — Megfejtések. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Apróságok. — Hymen. — Gyászrovat — A szerkesztő postája. — Hirdetések.

Bel-és külföldi kisebb hírek. A budapesti országos kiállításnak a közelebbi héten több fejedelmi vendége volt, többek közt az angol trónörökös, a walesi herceg, ki nem győzte eleget dicserni a nagy haladást, melyet hazánk az ipar, művészet és tenyésztés körül felmutat. — A m. kir. igazságügyi miniszter dr. Pauler Tivadar nejét szül. Derék Saroltát e hó 7-én temették el Budapesten. — Farkas Ábrahám, megyénk egyik kitünősége, a budapesti lókiállítás bíró-bizottság egyik előadó tagján lett kinevezve. — Bulgária- és Kelet-Ruméliának Sándor fejedelem kormányára alatti egyesülését a török szultán megengedte(?) — A franciaia képviselőválasztások — amint mondják — a köztársaságra nézve kedvezőtlenül ütöttek ki. — Zágrábban ismét nagyon fészkelődnek a Sztaresevicsisták. A bán lemondását sürgetik.

A becsület bolondja.

— Rajz. —

Még kis deák koromban, midőn egy szép éjen, az én kényeres pajtásom és egyetlen barátom, Baka Tóni, mint egy falánk farkas, fellakmározta a mi kényer és szalonna csak volt a lidámban, — keserű pathosszal kiálték fel: „ha még Tóni is képes volt erre, akkor nincs becsület ember a világon.“

Mérsz mondás. Hisz ugyan bizony ki nem tartja magát „becsület embernek?“ . . . Hát nem visz-e törvényre a csirkefogó, ha gazembernek titulázod? . . . Bizony visz egész a királyig.

Becsássák meg kérem, nézzék el e meggondolatlan kifakadását a kényeretől és szalonnájától megrabolt kis deáknak. Ime most elégteltelt szolgáltaok önöknek, mind közönségesen s hódoló tisztelettel beismerem, hogy „van becsület ember a világon,“ sőt tovább megyek s kijelentem — hiszik önök vagy nem — hogy olyan is van, ki a becsületességnek „non-plus ultra“-ja, igazi „becsület bolondja.“ Önök persze kétkedő mosolygással razzák fejüket. Ne tessék azt hinni, hogy majd én ezzel ilyen formán fogok argumentálni: ha van „becsület szegénye“ miért ne volna „becsület bolondja“ is, vagyis olyan a ki gazdag — a becsületben?

Pelda világos! Tehát van szegény embernek becsületi kakasfalvi kakas aron urak: önök persze — ne vegyék rossz néven, — de ismét fel kell világosítani, mert egyre szarab, ha az a fránya praedikatum (hogy a kakas esipje meg) félre nem vezet. Azt hiszik ugy-e kérem, hogy holmi heezke-fizki parlagi gavallérhoz lesz szerencsésük, a kinek minden istenadta nap van valami becsületbeli elintézni valója, kinek egész élete a duellumok szakadatlan linczolata?

Nem, instálom. Kakasfalvi Kakas Aron ur nem e mindennapi emberek közül való. Jámbor, leányképi — theologus diák. Nem vét még a madárnak se, mortificálhatja még a legutolsó gyerek is, azzal sem érezeti hatalmát. Pedig — tetszik tudni — theologus diáknak lenni nem épen utolsó dolog. — Nagyobb ur az a püspöknél magánál, kivált ha úgy üres óráiban egy ingre vetkőzve, szájában a „longissima“-val végig sétál a kollegium udvarán. Olyan szent felelemmel néznek fel reá azok a kis nebulók ilyenkor, hogy — — — na.

Tudja Isten, némely embernek az orezájáról mintegy ránk kiált az egész embert jellemző tulajdonság. Egyikéről a tenyerünket viszketésbe hozó szemtelenség, a másikéről a szalonnára méltó gyávaság, amazéről gazság, emezéről tulságos becsületesség. S ki tudná elosorolni még azt a sok ismertető jegyet, melyeknek mindenike „sóg“ vagy „ség“-ben leli végét? En nem állítom, — isten menten! — hogy a becsületesség kivétel nélkül karöltve jár a — butaság. Pedig tessék elhinni, vannak elég vakmerő emberek, kik körömszakadtáig képesek állítani s állításukat véget nem érő élő és holt példakkal támogatni, hogy csak „buta“ ember lehet „becsületes.“ Ezeknek az embereknek nincs igazok, elfogultak. — Hanem ha már én azt mondóm, és pedig szemébe mondóm az egész világ előtt Kakasfalvi Kakas Aron urnak, hogy: hallja ön kakas ur! ön szalonnára méltó becsületes ember, valószínű bolond, s ön még a tetejébe „buta“ is (jaj de gyöngyéd-telen vagyok) én nemcsak Kakas urtól, de mindenkintől a ki csak tanuja az ön öszinteségemnek, elvárom, hogy nekem — igazat adjon. Mindenek előtt pedig Kakas urtól várom el. De én tudom, hogy semmi szükség az „elvárasra.“ Kakas ur nekem igazat ad, — már — becsületből is.

— De hát mondja csak Kakas ur, nem önt hívták egész életében „hájfejűnek“ pajtásai úgy mint tanárai?

— Ühüm.
— No látja, maga derék ember, meghajtja fejét az igazság szava előtt.

— Ühüm.
— Hát emlékszik arra, midőn legátus korában zsebre pakolta volt a szervetát, melyet a kalács mellé adott volt a tiszteletes ur leánya.

— Ühüm.
— Mit is gondolt volt akkor maga? Ah igen, hogy az egy cifra zsebkendő, s a kisasszony úgy suttyomba akarja magának átadni . . .

— Ühüm.
— De hogy is olyan maga! Hisz tudja már nagy ember, oszt hát surlódhatott volna is egy kicsit.

— Ühüm.
— Bizony-bizony sok minden megesett magán barátom. S mi a kutfeje? A maga buta hájfeje, a maga tulságos becsületessége.

— Ühüm.
— Borzasztó! Aztán ne legyen idegessé az ember! Beszélj a világ végeig neki, beszédd legyen merő guny, ostorozása az ő faragatlanságának, nevezd hájfejű butának, s kifizeg egy „ühüm!“; nem lehet megsérteni. S mi halálra bosszantja az embert, nem azért, mert szemtelen, de mert becsületes, mert buta.

— Dugd össze a két kezdet, vagy pláne kötsd magadat guziba, s a hogy csak a torkodtól kitelik, kiáltd szemébe: Kakasfalvi Kakas Aron ur, ön egy gyáva, semmi fráter! — biztosra veheted, hogy újra csak azzal a bosszantó „ühüm!“ fizet ki.

Rettenetes egy ember, de önök is nyájas olvasóim, ugyan mit gondoltak, hogy még idáig ez árva kérdést sem koczkatatták, hadd fejteném ki: honnan eredhet ez az állati butasága Kakas urnak, mely önöket is bizonyára egytől-egyig idegessé tette.

Nagyon egyszerű. Kakasfalvi Kakas Aron ur már eszemő korában kétféle tejet szívott magába, t. i. tejet és — pálinkát. Brrr! Igenis pálinkát. Mikor az apjura, beadta a kollegyombá, azzal a nemes elhatározással, hogy Aron fiából — török szakad — papot taragat, nemes buzzóságában megfélekezett egyről, hogy t. i. a pálinka nem barátja a muzsáknak; még ha mézes is az. Szóval Kakasfalvi Kakas Mojzes uram irtózatosan elvette a sulykot. Tanulási kedvet és erőt érezett, a mérges „masina-pálinkában,“ s nagy gondja volt rá, hogy egyetlen magzatja pálinka dolgában szükségét ne lásson.

S az Aron gyerek meg is felelt édes apj' ura várakozásának. Tanult, tanult és itta a pálinkát. Tanárai nem is sejtették. Annyit láttak, hogy napról-napra mind haloványabb, sápadtabb lesz vézna arca. Sokat tanult. bizonyosan az lesz az oka, — gondolák a böles férfiak s annál tovább egy lépést se ke-

resték a baj forrását. Mert Aron szörnyű sokat tanult, egész „marha módra“, mint pajtásai szokták vala mondani. Tanult hat annyit mint a legszorgalmasabb, tudománya hatodrészt se ütötte ki a legrestebbeknek. Haem azért a tanárai vitték egyik classisból a másikba fel. Sajnálták szegényt.

— Becsületes, szorgalmas fiu — mondák — hadd menjen a többi között, majd lesz belőle — diurnista.

Hahó! tiszteletes tudós tanár urak. Nem addig a! Hát azt hiszik, hogy Kakasfalvi Kakas Mojzes uram azért hordatta be Aron fiának azt a tenger masina pálinkát — s még pedig mézelve, — hogy diurnista legyen belőle? Csalódnak, rettetesen csalódnak. Es a t. t. tanár urak addig vitték „sajnálatból“ Aront, míg egyszer csak kézében volt egy szép napon a „testimonium maturitatis.“ Kakasfalvi Kakas Aron aztán Nagy-Enyedig meg se állott. Lett theologus diák. A négy hosszú esztendő nyoma, csak annyiban látszott meg szegénynek hogy szép körszakála kerekedett, máskülönb maradt annak, mi volt teljes életében: gyáva, „becsület bolondja“, guny tárgya az egész intézetnek. Természetesnek találják önök, hogy a theologiae professzorokban is volt annyi érzék, hogy felfedezték benne a különben becsületes buták' s csupa szalonnából áteresztették a papi vizsgán, a minék öröme Kakasfalvi Kakas Mojzes uram nemcsak hogy hét órszágra szóló vendégséget csapott, meginvítáta rá az egész falumiat, s nemcsak, hogy Aron fiát az asztalfőre ültette, de még egy újabb, igazán nemes és eléggé nem méltányolható aldozatra szánta el magát.

Kakasfalvi Kakas Mojzes uramnak nagyralátása, ugyanis nem érte be azzal, hogy az ő Aron fia, kinek ő 14 álló esztendeig oly ernyedetlen kitartással hordotta a jó mézes pálinkát, csak amolyan másod, harmad osztályu ekleziáéhoz tarthasson számat. Hadd menjen a fiu „külső országba“ lásson országot-világot. Ha aztán legalább egy esztendeig akadémián ülhet, még a püspök segédje is lehet idővel! . . .

Egy évvel ezelőtt Pestre utaztomban egyetlen egy ember volt ismerősöm a sok utitárs között, s ez ember Kakasfalvi Kakas Aron ur vala. En voltam kalauza Pestig. En részestültem a kiváló szerencsében, hogy lépten-nyomon szegyenkedjem, egymást érő ügyetlenségei miatt, — úgy utközben, mint Pesten a vendéglőkben és kávéházakban.

Mikor két nap leteltével kivítem az állomáshoz s betesz-koltam egy kupéba, nagyott lélegzettem. — Az Isten hordozzon békével.

Az akadémiái év leteltével ismét találkoztam vele. Alig szorítva kezét vele, oldalzsebébe nyul s egy plajbászt ad át nekem.

- Miért adja ezt nekem? — kérdem tőle.
- A magáé.
- Az enyém.
- Ühüm.
- Mikor adtam én ezt Kakas urnak?
- Hát nem emlékszik? Mikor indultam Hollandiába, tudja — no, ugy-e emlékszik?
- Na persze, hogynem emlékezném. Épen irni is akartam utána. Kakas ur! Kakas ur! S ezt a semmiség plajbászt maga azóta tartogatja!
- Ühüm.
- Bizony maga valóságos „becsület bolondja“ barátom.
- Ühüm.

Hivatalos közlemények.

Rimaszécsi járas szolgabírójától.

Árlejtési hirdetmény.

1620. sz. — Mely szerint a tekintetes alispáni hivatalnak 9364. sz. a. kelt végzésével Rimaszombat-egri utvonalon megrongált uttest. Almagy község határában 25—26. szakasz között helyreállításra a mérnöki előteret és árbizonyítvány alapján 87 frt 60 kr. erejéig engedélyeztetvén.

Ennek árlejtés, esetleg alkuegyezmény utjáni biztosítására határidőül Feledbe a szolgabírói hivatalba f. évi október hó 15-ének délelőtt 10 órájára kitűzetik, mely időre és helyre az árlejtési kívánók azzal hivatnak meg, miszerint árlejtés esetén a javítási költségek 10%-től minden árlejtő letenni köteles leend. Az előteret és árbizonyítvány a hivatalnál bármikor megtekinthető. — Kelt Feleden, 1885. évi szeptember 15-én.

Sándor Béla, járási szbiró.

A rimaszécsi járas szolgabírójától.

Árverési hirdetmény.

951. sz. — Ezennel közhírré tétetik, miszerint a megyei árvaszéknek 6125/85 sz. a. kelt végzése értelmében Angyal János nagykorut 1/4-ed, Máriát, Miklóst és Pált 3/4-ed részben illető Rimaszécs városában levő lakház 3/4-ed része nyílt árverésen fog eladatni f. évi október hó 19-ik napjának délelőtt 10 órakor Rimaszécsen.

Az árverési feltételek ugy Rimaszécs városában a körjegyzőnél, valamint atólirott szolgabírói hivatalban bármikor megtekinthetők, minélfogva árverési kívánók a kitett időben és helyre ezennel meghivatnak.

Kelt Feleden, 1885. évi szeptember 30.

Sándor Béla, járási szbiró.

Szerkesztői üzenetek.

Kínéses. A másik javításra vár. Végtelesség a „végén“ sem adhatánk helyet. Hattyanak. Saját érdekében örülünk, ha nem toldogatja össze többé lantjának „tépett hurjait,“ mert ilyen hangokat még a „köz madzag“ is ad.

A „kérő“ kosarat kapott. K. „Vad virág“-a nagyon is hasonlít a „szerb tövishez“ Ha „szürökájá“-t leszedi, talán — talán használható leend — — tavasszal. A. B. C. D. E. F. Felelősséggel a „Nyílt tér“ rovatának tartalmáért csupan közérköleséget sértő szavak miatt tartoznánk. Jelen esetben a szemrehányást visszautasítjuk, — tessék a beküldő ellen fordulni.

Felelős szerkesztő: Rábely Miklós.

Nyílt tér.)*

Nyilatkozat.

A „Gömbö-Kishont“ folyó évi 40-ik számának nyílt terében Benkó János gimnasiumi rajztanár ur engem — a lelkipásztor — oly kiméletlenséggel támadott meg, hogy még ha alapos és jogos volna is támadása, ennek mikéntje, minden művelt embert kell, hogy megbotránkoztasson.

*) E rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a Szerk.

Féltreértések és inconvenienciák előfordulhatnak, sőt azok nem ritkán kerülne'nek is ezek lebonyolítása körül: de a műveltség és igazi lovagiaság másrészt bizonyos határokat szabnak elő, — melyeket illetendő férfi, a lelki pásttorral szemben soha sem fog figyelmen kívül hagyni — kivált ha az, miként Benkó János ur, a nevelésügynek közege, és így hivatása és foglalkozása a „nevelés.“ — Hogy Benkó János tanár ur e határokat művelt emberhez illően respec álta-e, vagy azokat a legdurvább módon ártépte, annak elbírálását az elfogulatlan és művelt közönségre bízom a következők alapján:

Már az elmúlt iskolai esztendőben előfordult, hogy a helybeli gymnasium Mózes vallású növendékei nálam, Benkó János tanár ur ellen — ennek amazokkal szemben tanúsított kvalifikálatlan magaviselete miatt — panaszt emeltek; a azonban a panaszok oly súlyosak és a tanár ur lelkiületét oly vadsággal vadolók voltak, hogy művelt emberről lévén szó, ezen vádakkal kezdetben hitelt adni nem mertem, avagy azokat a tanár ur ifjonezi meggondolatlanságának voltam kész betudni. A folyó iskolai évben azonban e panaszok ismétlődtek és pedig akként, hogy már most az érdekelte gyermekek szülei jöttek hozzám azon kéréssel, hogy ugys mint a gymnasium hittanára, ugys mint híveim lelki pasztora, Benkó János tanár urnak rendrontasítását, illetve a létező viszás állapotoknak megszüntetését az illetékes hatóságnál eszközöljem ki. Módomban állott volna tehát Benkó János tanár ur ellen a fegyelmi feljelentést írásbelileg, vagyis hivatalosan a fegyelmi hatóságnál megtenni vagy megtétetni, de érzületem és bekeszerető természetem ezt megtennem nem engedte, hanem felkerestem a gymnasiumi igazgató urat ennek lakásán, és miután vele a történeteket magánaton — tehát nem hivatalosan — közöltem, arra kértem: hogy mint az iskolai intézet feje, Benkó János tanár urat kötelességére és különösen arra figyelmeztesse, hogy növendékeivel szemben — ezek felekezetére való tekintet nélkül — humanusan tartózkodni eljarni, és hogy távolról sínes jogára Benkó János tanár urnak Mózes vallású növendékeit kivételés és megbeigyzó bánásmódban részesíteni, és így a gyűlölet és intollerancia magyarázatát a romlatlan gyermekek közé plintem.

Ismétem, ezen kérésemet szóbelileg, tehát magán uton, és így nem hivatalosan intéztem a gymnasiumi igazgató urhoz, és ha ennek daczára Benkó János tanár ur a maga igazolására lett felhíva, ugy az csak azt jelentti, hogy az igazgató ur első pillanatra is kész volt a vezetése alatt álló intézetnél előforduló visszaélésnek véget vetni.

Ez az igazi tényállás, és hogy Benkó János tanár ur nem átálja viselt dolgait eltagadni és férfias nyíltság helyett a rágalmasz kiméletlen fegyveréhez nyulni, arra nézve utalok a tanár ur mult esztendői növendékeinek kezeim között lévő nyilatkozataira, melyeket bárkinek felmutatni kész vagyok, a kit az igazság érdekel.

Rimaszombat, 1885. október 8-án. Singer S. Leo, főrabbi.

Magán-hirdetések.

Eladó gyümölcsfák.

Szab. Rimaszombat város tulajdonát képező faiskolában 2000 drb különféle nemesített körte- és alma-csemete eladó; a körtefák 1—2-, az almáfák pedig 2—3 évesek, ez utóbbiak a faiskolában már kitünő téli-, őszi- és nyári faj-gyümölcsöt is termettek. A fák mind erőteljes- és apró gyökűek, 7—10 láb magasak és többnyire gömbalakúra neveltettek.

Az ára 100 darabonként névvel, egy vagy több fajonként 40 frt, — ugyanezekből vegyesen (Melange) 100 darab 25 frt.

Továbbá 5—10 láb magas ojtott ákácok darabja 40 krtól 1 frtig ugyanott szintén kaphatók.

Megrendeléseket elfogad és eszközöl

WIKOUKAL HENRIK, városi műkertész.

2—3

Árverési hirdetés.

A zeherjei közbirtokosság koreszmája jövő 1886. év január hó első napjától kezdve több évre haszonbérbe kiadandó. Mely bérletre árverés fog tartatni folyó évi október hó 18-ik napján délután a zeherjei bíró házánál. Bérleni kívánók 100 frt bánatpénzzel el látva az árverésre meghivatnak.

Az árverési feltételek előlegesen megtekinthetők közbirtokossági igazgató Rimaszombatban lakos Konyha József urnál.

Eladó

több faj palma és tropikus növény.

Alólírott tisztelettel hozom a virágkedvelőknek tudomására, miszerint a Széchenyi-kertben levő üvegházakban található összes különféle faj palma és tropicus növényeim — a teletelési hiány miatt — jutányos áron eladó. Ezen disznövények ugy a szoba- és üvegházi tenyésztésre igen alkalmasak.

Kisebbs bevasárlásoknál 30%-ot, az összesnek átvételénél pedig 50%-ot engedek.

Mint hogy iij kedvező alkalom, disznövényeknek jutányos áron megszerzethetésére, ritkán kínálkozik, felhívom ugy a n. é. közönség, mint az üvegházat tartó Uraságoknak figyelmét ezen alkalom felhasználására.

Rimaszombat, 1885. szeptember 25.

2—3

WIKOUKAL HENRIK, városi műkertész.

Szabad kézből eladó.

Az Andrassy Etelka és Kálmán tulajdonához tartozó, a jánosi utcában fekvő egy emeletes lakóház bármikor eladó. A venni szándékozók értekezhetnek alólírott nál.

Szontagh Károly, mint t. gyám.

TRUBINT LUKÁCS

szijgyártó-mester.

Rimaszombat, cserenesényi-uteza 8. sz.

Az új iskolai év beálltával ajánlom az igen tisztelt szülők figyelmébe a raktáromon levő és saját készítésű mindenféle alakú

iskolai könyv-táskáim

darabját 70 krtól kezdve 2 frtig.

A lovat tartó közönségnek nem ajánlhatom eléggé a téli idényre a raktáromon található kitűnő minőségű és olcsó

lópokróczaimat.

Párja: 3 frttól kezdve 16 frtig.

Lószerszámok, hintőtétők, lábbeliek stb. stb. épentartására a legjobb

orosz bőrkenőcs

is kapható nálam. Ezen kenőcs által bekent bőrrészek a legszebb fekete színt nyerik és a bőrnek tartósságát és puhaságát idézi elő.

Végül pedig ajánlom a legjobb hírek örvendő szijgyártó műhelyemet mindazoknak figyelmébe, kiknek bármiféle jó és olcsó szijgyártó munkára szükségük van, szerencsétlenségük megrendeléseikkel.

Vidéki megbízatások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

2—* TRUBINT LUKÁCS, szijgyártó.

Hirdetmény.

1246. szám. — A nagyrőcei királyi járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy a magyar királyi kincstár végrehajtónak **Lovesányi Gusztáv** hagyatéki tömege végrehajtást szenvedő elleni 20 frt 04 krajczár tökekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén levő Nagy-Rőcze város határában fekvő özv. Lovesányi Pálné szül. Reusz Karolin; Barbjérik Tituszné szül. Schulek Adél; Lovesányi Gusztáv hagyatéki tömege, s kiskoru Lovesányi Gyula, Malvin és Adél tulajdonát képező nagyrőcei 321. és 3. sztkjvben foglalt ingatlanokra az árverést 627 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885 évi november hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor Nagyrőczen a kir. tkvi. hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt N.-Rőczen, 1885. évi július hó 3. napján. A nagyrőcei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Szecskey, kir. járásbíró.

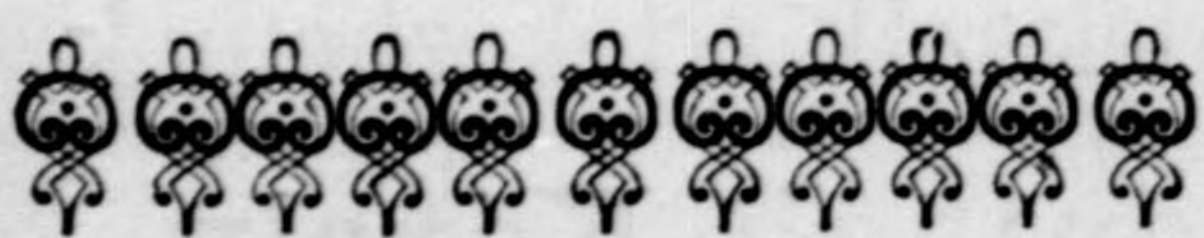
Arverési

hirdetmény.

452. sz. — A Ratkó város tulajdonát képező „hosztinyei“ korcsmán gyakorolt italmérségi jog folyó 1885. évi november hó 1-től, 1887. évi december 31-éig terjedő időszakra a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik. Az árverés határnapjára folyó 1885. évi október hó 15-ének d. e. 9 órája Ratkó város tanácsstermében tüzetik ki. Bérleni szándékozók az 1215 frtban meghatározott kikiáltási ár 10%-át az árverés előtt készpénzben letenni tartoznak; írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak.

Kelt Ratkón, 1885. évi október hó 7-én.

Gallo János, városi főbíró.

Őszi divattudósítás.

Rimaszombat város és vidéke n. é. közönségét és igen tisztelt vásárlóimat tudósítom, miszerint az őszi és téli évad beálltával tartott hazai és külföldi bevásárló-utazásomból visszatérve, üzletemet az alatt felsorolt legújabb divatu czikkekkel láttam el. Nevezetesen:

Őszi és téli ruhaszövetekből: **crepp** és **loden** a legújabb divatszínekben. **sima melang** és boraisnos **cazan**, **sima** és virágos **tricot**, **cheviot**, **flanel**, **molden**, fekete és színes **cachemir** és **terno**.

Továbbá **rumburgi**, **hollandi**, **creaszi** és **szepeségi vásznak**, különféle szélességben; fehér és színes **asztalneműk**, a legjobb **chiffon**, **kanavász**, **oxford**; **pamut** és **czérna-gradli**. **Jutte-függönyök**, **ágyterítők**, **asztal- és futó-szönyegek**, **pokróczok** és **butorkelmék**.

Nagy választék mindenféle nagyságu és színű **velour**, **cheviot** és **doubl-téli kendők**ből, **zephir**- és **selyemkendők** a legújabb színekben.

Cosmanovi **mosó-barchéd**, **csikos**- és **piquet-barchet**. — A legdivatosabb **női ruhákhoz** szükséges **gom-**

bok, **szalagok**, **Lama- és guipir-csipkék**, **rüscheck**, **selyem- és pamut bársonyok**, **krimmer** és **felber**, minden színben és minőségben.

Mindenféle **rövidárúk**.

Férfi- és női-szabók részére mindenféle szükséglet. Különféle színű nyári- és téli-pamut, ugyancsak **harisnyák**, **tricot ingek**, **nadrágok** és **keztük** urak és hölgyek részére.

Női és férfi **fehértaneműk**, **nyakkendők** és **esernyők**.

Végül felemlitem még, hogy igen nagy raktártartok a legjobb minőségű **uri ruhaszövetek**ből, és **azoknak elkészíttetését is elvállalom**, a meenyiben sikerült Rimaszombat egyik legjobb hírnek örvendő szabóját e végből üzletem részére megnyerni.

Midőn szerencsém van a n. é. közönség figyelmét, raktáram gazdag berendezésére ismételtelen felhívni, nem mulasztatom el, hogy az eddig irányomba tanusított bizalmat megköszönve és további szíves pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Rimaszombat, 1885. október 10.

LANDAU A. FIA.

SZIGETI LAJOS

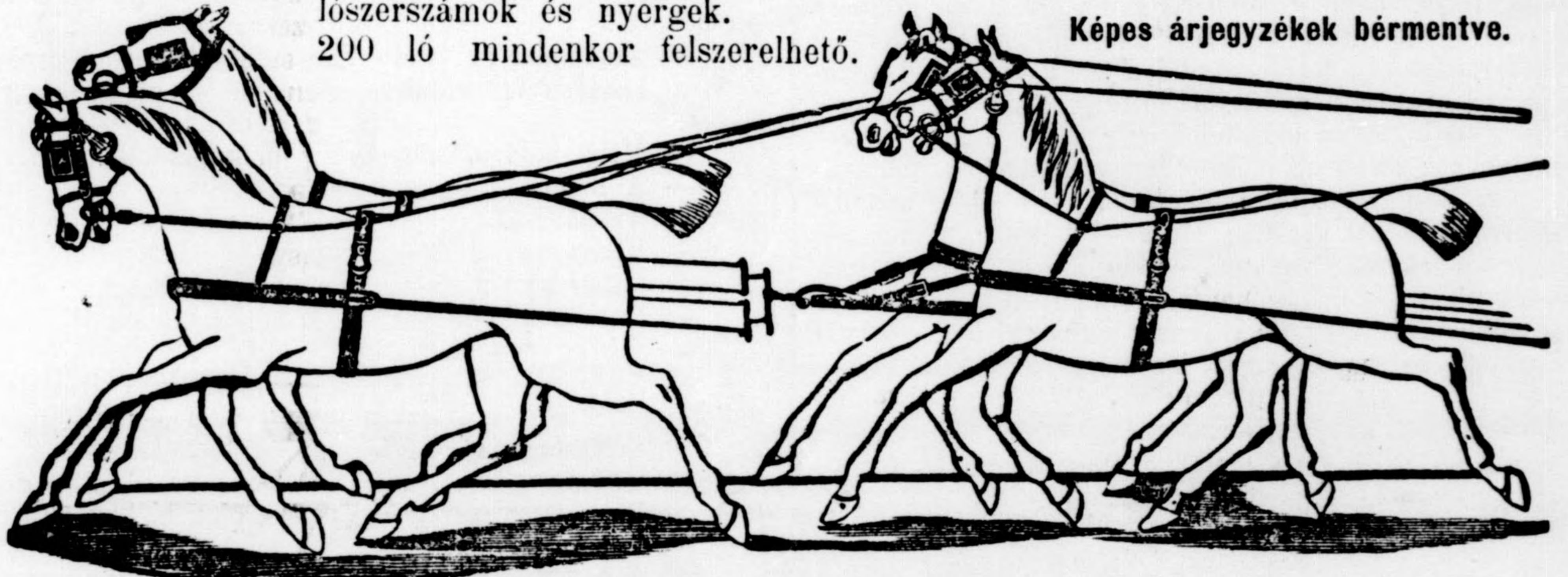
szij- és nyereggyártó

Budapest, Muzeum-körut 10. (A nemzeti muzeum mellett.)

Ajánlja a legnagyobb választékban saját készítésű lószerszámjait. — Nyergek, utazó bőrdők, vadászcizkék, különféle ostorok, zablák, takarók, pokróczok, istálló felszerelések, tisztító eszközök s minden e szakmába vágó czikk a legjutányosabb áron megszerezhető. — Különösen kocsizó lószerszámok és nyergek.

200 ló mindenkor felszerelhető.

Képes árjegyzékek bérmentve.

Árverési hirdetmény.

A nagyrőcei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy a **nagyrőcei kölesönös segély egylet** végrehajtónak **Szepesy Droppa Francziska** végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tökekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Nagyrőcze város határában fekvő a nagyrőcei 37. sztkjben Szepesy András öröktagyó és özvegye Droppa Francziska tulajdonául bevezetett 26. sz. a. ház és beltelekre az árverést 1048 frt 50 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi október hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor ezen kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilván-

nos árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 104 frt 85 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyrőczen, 1885. évi június hó 1. napján. A nagyrőcei kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Molitorisz, kir. járásbíró.

Kiadóhivatal: Budapest, V., nádor-utca 7. sz.

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap.

PESTI HIRLAP

pártoktól s kormánytól egyaránt független

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen mindennap, hétfőn és ünnepet követő napokon is, 16—20 oldalnyi terjedelemben.

➡ Októbertől kezdve **rotációs gépen** nyomatik, mely a lapot **óránként 10,000 példányban**, teljes 16 oldalon, könyvalakban, **felvágva** állítja elő.

Minden héten rendes **ZENEMELLÉKLET** válogatott zenedarabokkal.

Előfizetési ára: egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámok egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

Munkatársak:

Pulszky
Ferenc

Beksics
Gusztáv

Törs
Kálmán

Pesty
Frigyes

Borostyáni
Nándor

stb. stb.

Munkatársak:

Mikszáth
Kálmán

Dr. Ágai
Adolf

Bartók
Lajos

Tóth
Béla

Dr. Kenedi
Géza

felelős szerk.

stb. stb.

Rovatvezető munkatársak: Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmittely József, Tábori Róbert, stb.